

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4. szám
hova az előfizetési pén-
zek hirdetések és min-
den a ki adóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitási díj: ha egy
sor közlésért 50 fillér

Hirdetések jutu-
nyosáron vétetnek
fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROSHIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre 2 k. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lapszemle rész
illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza.

Mire törekedjék a kisiparos?

Az állam és társadalom mindenhol és mindenkor a legnagyobb ellentéteket mutatja és mutatja fel ép úgy, mint a nagy természet panorámája.

Valamint itt hegy és völgy, szárazföld és víz, hideg és meleg, fény és árny váltakoznak egymással, azonképpen amott a gazdag és szegény, az erős és gyenge, a tudós és tudatlan, a henyés és munkás egymás mellett élnek, egy közös szervezet keretében.

És ez nem volt és nem lesz soha másként, mert az abszolút egyenlőség, még ha lehetséges volna is — amint pedig nem lehetséges — ép olyan életnélküli sivárságot mutatna az emberiség életében, mint a természetben, hol — mint azt egy jeles csillagász író fantáziája elképzelte — akkor földünk egy beláthatatlan homokszivattyó lenne.

Az ilyen egyenlőségre okos ember nem vágyakozik, mert ez minden élet ellenségének, a halálnak országa lenne.

De igenis vágyakozik és vágyakozunk arra, sőt követeljük azt, hogy valamint a nap sugarinak éltető melegében osztozhatik a legigénytelenebb tagja is a szerves világnak; valamint a legnyomorultabb élő lénynek táplálkozásáról is gondoskodva van, azonképpen legyen része a legszegényebb néposztálynak a közszabadsági jogok élvezetében; és az állami törvényhozás és kormányzat intézkedései ne tegyék ugyiszólván lehetetlenné annak megélhetését, de sőt adjanak módot és alkalmat arra, hogy a tehetség és szorgalom, a művelődés és tisztességes munka révén érvényesíthesse magát; anyagilag, erkölcsileg, tekintélyben, befolyásban gyarapodhassék s felemelkedhessék azon színvonalra, hol számot tevő lényezővé válik.

Nem vagyunk sem olyan elfogultak, sem olyan rövidlátók, hogy mindent általánosítani akarnánk és ne méltányolnánk a viszonyok és körülmények által megteremtett különböző helyzeteknek különböző hivatását és teljesítési képességét. — Jól tudjuk azt, hogy egészen más eredményeket képes létrehozni a hegy csúcán fekvő sziklatömb, mint a völgy mélyén fekvő, bár nagyobb tömegű kődarab, ha helyükből kinöszdítva mozgásba jutnak; s e szerint értjük azt, amit a tudomány a helyzet energiájának nevez.

Azonban teljes méltánylását követeljük a természet, tehetség, ész s. a. t. tekintetében kisebb elemeknek is és nem ismerjük el az örök változatlanság elvének helyességét, hogy t. i. az aki és ami most alant van, sohase juthasson magasabb polcra. Mert hiszen az irás is azt mondja, hogy „az elsők lesznek az utolsók s az utolsók lesznek az elsők.”

Minket e kérdés tárgyalásánál hivatásunknál fogva a kisiparos osztály sorsa érdekelt. Általánosan is, de különösen hazánkban; mert nem lehet tagadni, — bizony ez a legelhagyottabb, legelhanyagoltabb osztálya a mi társadalmunknak.

Küönös! Ma, midőn mindenkinek a szája tele van a munka dicséretével, midőn szónoklatokban, írásban és képből a munka jelezte az életentartó mozgásának, akkor a kisiparosok, akik pedig a szó szoros értelmében az igazi életentartó tisztességes munkát végzik, egészen el lesznek felejtve.

Nem akarunk szójátékot csinálni, de a magyar nyelv finoman megkülönböztető kifejezéseit használva úgy áll a dolog: hogy a földműves természet, a gyáros természet,

kézműves pedig teremt a munkájával. És mégsem törődnek vele.

Pedig nem volna lehetetlen, sőt nehéz sem volna segíteni, csak belátás és jóakarattal kellene hozzá. Nem volna nehéz már csak azért sem, mert egyáltalán nem vágyakozik a kisiparos osztály arra, hogy existenciájának biztosításait ingyen ajándékképp kapja az államhatalomtól, mert önméltósága a teljes függetlenség iránti érzéke és vágya a lekötelezettség bilincseitől óvakodik.

Hanem igenis kívánja, hogy okos és igazságos törvényhozási intézkedésekkel helyes arány állapíttassék meg az ő ereje s azon kötelezettségek között, melyek reá mint állampolgárra hárulnak. Hogy kiegyenlítettnek azon óriási különbségek, melyek az állam egyéb polgárainak a jogok és kötelezettségekben való részvételére és a kisiparos osztály hasonló jogai és kötelezettségei tekintetében viszonylagosan is fennállanak. Hogy némely állampolgári kötelezettségek teljesítésében, amilyen az úgynevezett véradó is, fokozott mértékben jelentkező megterhelése enyhíttessék. Hogy az anyagiak tekintetében, a törvény előtti felelősségnek egy védelmi határvonalat létesíttessék, melyen túl az önfentartáshoz meg kívántató létszükségletekről a család biztosítva legyen. Hogy az elméleti kiképezés és művelődés a legszélesebb körben hozzáférhető legyen azoknak is, akik a tehetségen és igyekezeten kívül anyagi erővel nem rendelkeznek. Hogy egészségügyi tekintetben az ember életének megmentése és fenntartása legyen az irányadó szempont, az állam pénzügyi érdekeinek némi megterhelése árán is. Hogy a szegények égyármoltalanok ideiglenes vagy végleges támogatása az összesség erejének legyen kötelességévé téve.

TÁRZA.

Vége a dalnak . . .

Vilmuska a jogász-majális utáni reggelen kaczagva ébredt. Álmában Balkó, a bolondos poéta mondott neki valami hóborzosságot egy ven kisasszonyról, amin aztán olyan jóízűen nevetett, hogy felébredt róla.

Kinyitott az ágyból s magára kapva a pongyoláját, az ablakhoz futott és felvonta a függőnyt.

A juniusi nap aranyos sugarakkal szórta tele a hájat kis halászhálókat, a mibe az éjjel viselt toletté tarka-barka darabjai festői rendetlenségben heverték szana-esséjjel s egy kis mozaikkal kirakott asztalka alatt roppant tearózsás csokor busongott hervadásnak indult virágaival.

Az ajtón kopogtatott valaki s Vilmuska visszafordulva az ablakból, kunczogva kiáltott:

— Ki vagy?! Nem szabad! . . .

Kívül egy mély férfi hang szólalt meg:

— Bocssás bo, Vilma, én vagyok, a bátyád. Fontos beszédem van veled.

Vilma az ajtóhoz futott és félretolta a retest.

— Tessék!

Magas, körszakállú férfi lépett be s körülnézve a kis rendetlen széklet, egy puffra ereszkedett.

— Szervuss, Vilma.

A hölgy odült a bátyja ölébe s hófehér karjaival, a miről lecsusztak a pongyola bő ujjai, körülfonta a férfi napbarujtott arcát.

— Szervuss fekete ember! No mit hoztál? Istentém, milyen csunya sápadt vagy! Bizonyosan semmit

sem aludtál, ugy-e rossz pára?! — S kaczagva esékolta végig azt a sápadt arcot.

— Nem aludtam — mondá a férfi csöndösen. De nem vidult fel a hölgy jó kedvétől. Hosszan, merően nézte az asztal alatti horvadó csokrot.

— Ebből a csokorból egy rózsát adtál Balkónak tegnap este, ugy-e Vilma?

— Igen! Hahaha! Azt mondta: „meghagyom, hogy ezt a virágot temessék el velem, ha meghalok!” Mindig hóborzós lesz ez a Kálmán, míg él! . . .

A férfi arca még jobban elkomorodott, de aztán egy végtelenül szomorú mosoly vonaglott ajkán végig s mintegy önmagába mormogta:

— Szegény, szegény Kálmán! . . . Azért mondta hát, hogy azt a rózsát hazjuk a gomblyukába, hadd porladjon el velem együtt! . . . Még haldokolva sem feledkezett meg róla! . . . Vilma-kám! . . . Ne ijedj meg, egy nagyon szomorú hírt mondok: Balkót megölték párbajban ma reggel!

A hölgy sikoltva ugrott fel a férfi öléből s görcsösen ragadva meg bátyja vállait, az ijedségtől kerekre nyílt szemekkel nézte azt a vigasztalan komor arcot s egy hang sem jött percekig az ajkára.

Az első pillanatban belátta, hogy a mit bátyja mondott, retentő valóság! . . . Kálmán többé nincs! . . . Lelki szemei előtt rögtön megjelent nyulánk természetével az örökvíg, szőke poéta, a ki annyi szép szomorú verset írt ő hozzá! . . . Anyit! . . .

Vilma gondolkodott, hogy vajon, mit is kértett a költőtől utóljára? Ah, igen, azt, hogy a legközelebbi versét hogyan fogja kezdeni? Szegény jó Kálmán! Azt mondta, így: „Most már tudom, hogy nem sokáig élek!” Igen, azon a vigtermészetű elűtő, bánatos zengésti

mély hangján mondta ezt és nagy szeméi mélyen tapadtak az ő arczára.

— Ne haragudjon rám, hogy úgy nézem, Vilma, — mondá szomorúan mosolyogva. — Azt akarom, hogy a szemeim reczebártáján maradjon a képe. Mert . . . mert hátha talán immáron nem is látom többé! . . . Az éjjel történt a négyes alatt. Óh, hát már akkor történt a kihívás?! Bizonyára nem! De az ő finom poéta lelke megérezte, hogy nem fogja látni őt soha sem többé! És nem is látja! . . .

A szobaleány behozta a reggeli lapot és az asztalkára tette. Vilma önkénytelenül pillantott a festékszagú papírra s mintegy az ő gondolati kiegészítéséül ott állott a vers az első oldalon. A vers! A hatyudal azzal a kezdő sorral: „Most már tudom, hogy nem sokáig élek!” S alatta a név Balkó Kálmán. Csak nem régen hagyta ott a táncszertemben, vígan, egész gossen, a legjobb hangulatban és immár örökre vége! Óh Kálmán, Kálmán! ráborult a versre, az utolsó versre, amit hozzá írtak és el kezdett keservesen sirni.

— De hiszen ez rettenetes, — zokog fel újra, meg újra. — Szólj Dénes, ki ölte meg?

— Dornóy, az őrnagy, a te vőlegényed! Látod Vilma, mondtam az éjjel, hogy ne táncolj annyit Balkóval, mert es bántja Dornóyt. Nem hallgattál reám. Most oda van egy kedves jó ember, aki téged is szeretett egy kissé, Vilma? . . .

— És a vőlegényemnek nincsen semmi baja, — kérde a hölgy; de korántsem valami nagy érdeklődéssel. Az őrnagy koros ember volt s a kis Pályi Vilma csak a családi befolyás révén lett a menyasszonya.

— Semmi baja sincs — mondá a bátyi. — Én voltam a segédje és a kapitány, Balkónak pedig két

Ennyit kívánunk, sőt kívánhatunk is. És ha a kisiparos osztályban meglesz az erély és összetartás, és a törvény adta keretben nem ernyedő buzgalommal és tevékenységgel munkálkodik sorsa javításának érdekében, — a siker meglesz.

De higgadság, mérséklet és tapintat is kell hozzá, nehogy tullejünk a célon, mert, aki sokat markol, keveset fog.

Egy régi iparos.

Hivatalos közlemények.

20—901—kpv. Szarvas közs. közp. választm.

Hirdetmény.

Alólirottak Szarvas nagyközség központi választmányának a folyó évi április hó 15-én tartott ülésében 20/901 kpv. szám alatt hozott határozata értelmében ezennel közhírré tesszük, hogy az 1902-ik évi országgyűlési képviselő választók ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt f. évi május hó 5-től május hó 25-ig Szarvas község tanács termében lesz közzemlére kitéve s hogy e névjegyzék ellen felszólalások május hó 5-től május hó 15-ig, észrevételek pedig május hó 16-tól 25-ig fogadtnak el alólirott központi választmányi elnök által.

A reggeli 8 órától déli 12 óráig közzemlére kitélt ideiglenes névjegyzék és felszólalások az 1874. évi XXX. t.-cz. 43. §. értelmében d. u. 2 órától 6-ig mindenki által lemásolhatók.

Kelt Szarvason, 1901. évi április hó 16-án.

A központi választmány nevében:

LISKA JÁNOS, MELIS JÁNOS,
kpv. jegyző. kpv. elnök.

4404—1901—ikt. Szarvas község előljárótól.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

Alólirott községi előljárárság a Szarvas községi I-ső ker. ovodának még a f. év május havában megkezdendő építési munkálataira ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

Ezen építési munkálatokra a községi képviselő testület f. évi március 30-iki ülésében 51. kgy. sz. alatt hozott határozatával 15171 koronát az az: Tizenötvezeregyszázhetvenegy koronát irányzott elő.

A nyilvános szóbeli versenytárgyalás 1901.

évi május hó 20-ik napján d. e. 10 órakor fog Szarvason a község-háza tanácstermében meg tartatni, mely halánapra a vállalkozók ez úton meghívotnak.

Az ajánlatnak az összes építési munkálatokra kell kiterjednie s vállalkozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a vállalati részletes feltételeket alóirni s kijelenteni, hogy azokat magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a vagyis 1517 korona készpénzben teendő le, ez azonban az árlejtés eredményének képviselő testületi jóváhagyása után biztosítékul elfogadható meg felelő értékű értékpapirokkal kicserélhető vagy a munkálat teljesítése két helybeli jó hitelű vagyonos polgár kezességével biztosítható.

Az említett vállalati feltételek az építési terv és részletes költségvetéssel együtt naponként a hivatalos órák alatt a községi számvevőnél megtekinthetők.

Az építési munkálatok az árlejtésnek a képviselő testület által történt jóváhagyása után az előljárárság felhívására azonnal megkezdendők és az építkezés 1901. október 31-ig teljesen befejezendő. Úgy hogy ez e napon rendeltetésnek átadható legyen.

Szarvason, 1901. május 11-én.

Az előljárárság nevében:

SALACZ JÓZSEF, MELIS JÁNOS,
első jegyző. bíró.

Hirdetmény.

Alólirott előljárárság közhírré teszi, miszerint a népkert melletti és a bikazugi herés a helyszínén f. hó 14-én kedden reggel 9 órakor fog árverés útján eladatni.

Szarvason, 1901. május 11-én.

Az előljárárság nevében:

Salacz József, Melis János,
első jegyző. bíró.

Ujdonságok.

— Képviselői közgyűlés. Folyó hó 11-én — szombaton — d. u. 3 órakor a képviselő testület, az alábbi tárgysorozattal közgyűlést tartott. T á r g y s o r o z a t: 1. Az 1901. ápril. 25-iki rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Az I-ső kerületi községi ovoda felépítésére vonatkozó árlejtési feltételek jóvá hagyása s az ovoda ideiglenes elhelyezése iránti intézkedés. 3. Gróf Csáky Albiné ö nagyméltóságának kérvénye virilis jogának gyakorlása tárgyában. 4. Előljárási előterjesztés az 1886. XXII. 39 §-a alapján a községi választók névjegyzékének összeállítására

kiküldendő választmány megválasztása iránt. 5. Előljárási előterjesztés az esküdt bírák összejárását teljesítő bizottságba az 1897. XXXIII. 9 §-a alapján egy képviselő testületi tagválasztása iránt. 6. Előljárási előterjesztés a községi iparos tanonc iskola felszerelésére szükséges költségek tárgyában. 7. Az országos gazdasági munkás és cseléd segélypénztár központi igazgatósága közönlő irata kapcsán a 100 koronáról szóló alapító oklevelet megküldi. 8. A fűszolgabíró ur 2589/901 sz. értesítése a gyepmesteri telepen létesítendő bonczoló helység létesítése s ezzel kapcsolatban a bemutatott terv és költségvetés jóváhagyása tárgyában. 9. A közgyűlés 55/901. sz. határozata folytán a helybeli társulati polgári leányiskola vagyonának átvétele s az iskola államosítása esetén a szükséges költségek megszavazása tárgyában érdemleges határozat hozatal. 10. Előljárási jelentés a f. év ápril. havi pénztárvizsgálatok eredményéről. 11. Hitelesítők kiküldése. A közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban fogunk részletesen beszámolni.

— Jótékonycélú előadás. A „Szarvasi helytanító-egyesület” a „Ferenc József Tanítók Házánál” tett alapítványa gyarapítására s részben Bartalus István a „Paedagogium” volt zenetanára síremlékére folyó 1901. évi május hó 18-án, a városi színpadon színi előadással egybekötött hangversenyre rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. M ű s o r: 1. Népdal-egyveleg. Lévius Ernő tanítóképző intézeti énekzenetanár vezetésével éneklő a v e g y e s k a r. 2. Magyar táncok. Chovan Kálmántól. Zongorán négy kézre, előadják: Rohoska Géza és Brózik Károly. 3. A vis-à-vis. Monológ. Sebők Cs.-től, előadja: Lányi Anna k. a. 4. Trió. Reissiger C.-től. Előadják: Balla Ilonka k. a. zongorán, Dr. Schiff Izidor hegedűn, Dr. Salacz Aladár gordonkán. 5. S ű k e t n e k k e l l e n n i. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: J. Moinaux. Errich után fordította: Császár M. Rendező: Gulián Soma. Sz e m é l y e k: Damoiseau gazdag magánzó Molnár János, Eglantine leánya Lászlófi Rózi k. a. Placide fiatal úr Bobvos Soma, Bonifác inas Tyehár Endre, Törvényszolgá Paulenda János, Kertész Rohoska Géza. 1-ső inas Kőczy Mihály 2-ik inas Rohoska Jenő. Cselédség. Sugó: Baán Zoltán. Történet: Chateaudun környékén Damoiseau lakásán. Idő: Jelenkor. 6. Kerékpár induló. Szentirmay E.-től. Lévius Ernő vezetésével éneklő a férfi dalkar. A v e g y e s k a r t a g j a i: Baán Emma, Balla Ilonka Blaskó Juliska, Brózik Boriska, Décezy Ella, Dimény Ilka, Dimény Juliska, Elefánt Etelka, Harmati Ilonka, Holcsey Jeni, Holcsey Etelka, Holcsey Mariska, Holz Elvira, Kostyán Vilma, Kresmarik Etelka, Kullik Etelka Lászlófi Rózi, Lászlófi Blanka, Marsal Ilonka, Marsal Mariska, Margoesi Emmi, Medvegy Juczika, Medvegy Mariska, Mészáros Zolla, Mihályi Emma, Molitörisz Emma, Molitörisz Ilka, Molnár Jolán, Perczel Teréz, Perczel Vilma, Ponyiczky Margit, Rohoska Etelka, Szruka Anna, Szüle Juliska, Szüle Teréz, Tajber Margit k. a. Kasnyik János, Liska Mihály, Dieska János, Liska Soma, Szamecz Soma, Zamba Mihály, Varga András, Korik János, Borzulya Mihály, Molnár János, Forster Károly, Liska György, Molitörisz Pál, Slesszer

ujsgírő. A szegény Kálmán talán érezte a halálát, mert egy levelet adott át a segélyjárnak, hogy ha meghal, kábébeite neked. A szerencsétlenség után ide adta a szerkesztő nekem. Neszo olvasd.

A kedves kis vidám arczrói eltűnt már minden jókedv. Fehér volt, mint a márvány, de nem sirt. Valami kétségbeesztő nyugalommal vette át a levelet. Aztán olvasni kezdte.

„Kedves Vilmuska!

Mikor ezt a levelet Ön olvasni fogja, a maga jó pajtása, a hőbortos Kálmán fia nem létezik többé! . . . Már akkor elment oda, a hol — a pótlák hazudozása szerint — „szébb a rózsza, tisztább a patak, csengőbbek a dalok! . . .”

Nó sajnáljon engem Vilmuska és no is sirasson meg, mert lássa, az ilyen könnyelmű, léha fráterek, mint a milyennek a világ tartott engem . . . mondom, az ilyen emberek megérdemlik sorsukat. Jól van ez így, a hogy történt!

Elmegyek innen, — gondoltam már régebben — mert reám ugy sincs itt többé semmi szükség. Egészen felesleges vagyok a földön. De magamat resteltem megölni. Ez az eset épen kapóra jött. Igyekeztem jól használni fel. És már most meg vagyok nyugodva . . .

Nem tudom, Vilma, vette-e ön észre hogy menyire szerettem! ? . . . Nem tudom . . . De most már megmondhatom, hogy imádtam őnt, Vilmuskám, a hogy csak ember imádhát egy szentet . . . Megmondhatom ezt már bátran . . . Senki sem lehet féltékeny reám! . . . Csöndes ember lettem, meg aztán a holtak szerelme ugyis csak füst és pára! . . .

Mióta ön menyasszony lett, azóta én meg vagyok halva! A lelke! A testem még élt, mozgott, végezte a megszokott mindennapi robotot. Már most az is megpihen! . . .

Aldja meg az Isten Vilmuskám, ahogy engem meg nem áldott! . . . Boldogsággal! . . . Igen, boldogsággal! . . . De ha nem lesz ön boldog és nem lesz kinek elpanaszolni bánatát, akkor . . . ah, igen, akkor, jusson eszébe az a nótá, amit tegnap este huzattunk vacsora alatt a majálison:

Jöjj ki majd a temetőbe
Keresd fel a síromat,
Borulj reá a fejfámra
Ugy síradsz galambodat! . . .

Igen, Igen! Ha maga jön hozzám, az én sírhalmomhoz, megérik azt a virágok rajta, megtudják a szomorú füzeknek éneklő madárkák megtudom én is odalent s talán édesebb lesz az álomom, porrá vált szívem megdobban még egyszer, ha kipanaszolja fejfámnak magát! . . .

Almaimban én is meglátogatom viszonzásképen s talán meg is vigasztalom! . . .

Különbem én itt maradok Önnel. Meglet mindenben, ha keres. Engem, a „szomorú pótlát.” Ott leszek az ősi ég szétfeszülő felhőiben, a bányádó napsugárban, a hervadó virágokban . . . Mindenütt ott leszek! . . . S ha csöndes alkonyokon lágyan zsongó, hamar elenyésző melódiákat visz a szellő fülebe — ott a kertben, ahol együtt sétálgattunk . . . figyelje meg! Talán a tulvilágról én énekelek Önnek — szerelmi dalt! . . .

Sok zöld dolgot hordtam itt össze. Ne gondoljon reájuk többé. Felejtesse el! . . .

Ah! most jön fel a nap és ide veti bíbor sugarait az íróasztalomra. Olyan szép a napfény, az ég, a virágok . . . és ezek mind itt maradnak! . . . Miért nem vihetem el magammal abba a szürke világba, ahova el kell mennem?!

A nap egészen feljött. Milyen felséges! Gyönyörködöm benne . . . hiszen lemenni ugy se látom már! . . .

Önt se látom többé Vilmuskám! Óh ez, ez fáj legjobban! . . .

Üdvöm, mindennem, szétfeszült boldogságom, ne feledjél el egészen! . . . Egészen Vilma! . . .

Balkó Kálmán.

Vilmuska a két tenyerébe összefogva tartotta a levelet és merően belenézett az ablakon beözönlő júniusi napsugár kérébe, a miben billió porszem járta a rája szabott örökös vitus-táncot. A kertből életre keltő, tavaszi virágillatot hozott be a szellő, a szomszéd szobában pedig egy lány, női hang zongora mellett valami új csárdást dalolt, a mit körülbelül az éjszakai majálison tanult:

„Jaj istenem, teremtem,

Huszár az én szeretőm,

A csákját tegnap nálam felelte! . . .”

Vilmuskának egy melabú mosoly futott végig az ajakán, aztán azt mondta!

— Szegény, szegény Kálmán, tehát nem fog több merengő verset írni hozzám! . . . Végo a dalnak! . . .

Ez, csak épen ez jutott eszébe, hogy nem fognak több verset írni hozzá! . . .

Ez a mondat volt az, a mit a szegény pótláról az életben utoljára ejtett. Ez volt az istenhözad, a búcsúztató, épen csak ez! . . . És ezzel a poeta elmult! . . .

Aztán igen hűséges felesége lett az örnagynak, a ki megháto a költőt!

. . . Mert istenem, a nők olyan különösek és ráadásul végtelenül hiuk. A legyőzötteket pedig mindenkor elfelejtik, ellenben a győzők számára a szíveik egyik rejtett zugában mindig tartogatnak bizonyos mennyiségű szerelmet! . . .

N. 7.

János, Beesák Lajos, Kenyeres György, Demcsák József, Tyehlyár Endre, Bodnár József, Brancsa András, Grósz Lambert, Lákácsik Imre, Gaál-Sándor, Petróczy Károly, Kronyiczky István, Gyebnár Mátys, Harmati Pál, Bobvos Soma, Weisz Mór, Wolfmann Nándor, Rohoska Jenő, Uhljar András, Roszjaryicz János, Paulenda János. Helyárak: Páholy 7 kor. Körszék 1 kor. 60 fil. Zárt szék 1 kor. 20 fil. Földszinti bemenet 80 fil. Diákjegy 50 fil. Karzati ülőhely 60 fil. Karzati állóhely 40 fil. Jegyek előre válthatók Molnár János tanítónál, este pedig 7 órától kezdve a színházi pénztárnál. Felülfizetések a jótékonykezelt iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az előadás után táncmulatság az „Árpád szálló” nagytornében, amelyre a karzati jegyeken kívül az összes jegyek érvényesek. Kezdeté este pont 8 órakor.

— **Ügyész választás.** A szarvasi takarékpénztár Dr. Salacz Oszkár lemondása folytán megüresült ügyészi állást folyó hó 12-én — ma vasárnap — d. e. választás után fogja betölteni.

— **Közgyűlés.** A „Függetlenségi Kör” folyó hó 19-én d. u. 2 órakor Haviár Dani elnöke mellett tisztújító közgyűlést fog tartani. Ugyan aznap este a Kör új helyiségét felváltással egybekötött kőzavacsorával fogják felszentelni, melyre az aláírási ívek már szét küldettek.

— **Barnumék mezőtúri előadása.** Az amerikai nagy látványosság folyó hó 8-án — szerdán — érkezett Mezőtúrra s az nap két előadást tartva, a csütörtökre virradó éjszakán el is ment onnan Karczagra. Szarvasról a vasuton körülbelül 700-an mentek az előadást meg nézni. A látványosságok közül különösen a csoda szülöttek, a különleges emberi teremtmények, a szép állatsereglet, a bámulatos légtornászok, a ló és kocsis versenyek keltettek méltó és nagy feltűnést. Az esti előadás lázas sietséggel folyt, hogy mielőbb elutazhassanak. Kilencz órakor volt vége az előadásnak s 11 órakor már az utolsó szeg is vasutra csomagolva volt s indultak a vonatok, úgy hogy a Szarvasra induló külön vonat előtt rebogot ki Barnum négy vonata a pálya udvarról, hogy még az nap Karczagon tartsanak előadást.

— **Automobil közlekedés Szarvas—Csaba—Gyula között.** Erdőkes tervről beszélnek néhány nap óta a megyében: egy társaság automobil-közlekedést akar létesíteni Szarvas—Csaba és Gyula között. Ha létesül a vállalkozás, mely magában hordja a prosperálás minden feltételét, legalább némiképp ki lesz korrigálva az a súlyos hiba, hogy a vasuti vonalak a vármegye egyik legnagyobb községének és egész északnyugati részének forgalmát elterelték a központtól. Hiszen ma, ha valaki vasuton Szarvasról Gyulára, a megye székhelyére akar jutni, előbb el kell mennie a szomszéd vármegye területére, Mezőtúrra és Csabán kétszer átszállania s egy nap alatt nem járhatja meg az utat. Ezen az anomálián fog segíteni az automobil-vállalat, mely — hir szerint — naponta kétszer fog 12 vagy 16 személyt magában foglaló kocsikat Szarvas, Csaba és Gyula között — a transzverzális állami művon — közlekedtetni. Ezzel nemcsak Szarvas, hanem Ócsa, Szt.-András, Kondoros községek és a közbenfekvő tanyák is közelebb hazának Csabához és Gyulához. Az érdekes tervvel a vármegye intézőkőrei is komolyan foglalkoznak.

— **Használjunk fel mindent.** A mosó viset kár kiönteni a gödörbe, mert a szappanos víz sok sót és zsírt tartalmaz és ezt haszonnal lehet értékesíteni a gyümölcsfáknek táplálására. A mellett, hogy a szappanos víz jó trágyája a gyümölcsfáknek, a szappanos víz a fagykoron élősködő férgeket is nagy részben elpusztítja.

— **Ipartestületek orsz. mozgalma.** Az ipartestületek a f. hó 5-én Budapesten tartott gyűlésükön elhatározták, miszerint országos mozgalmat indítanak és követelni fogják a járási ipartestületi betegségyező pénztárak felállítását. Ugy az ipartestületek érintkezése és együttműködése mennél egyöntetűbb és bensőbb legyen, elhatározták, hogy a nyár folyamán az ipartestületek székhelyén gyűléseket fognak tartani, a melyeken a közös teendőket meg fogják állapítani és ezzel is fejleszteni az iparosok körében a testületi szellemet.

— **Czirkusza a placzterén.** Fekete Ede kitűnő műlovar társulata egy hét óta tartja a magasabb műgényeknek is megfelelő előadásait, a társulat legkiválóbb erőkből van összeállítva. Különösen Mistor Madigán bravuros szoké lovas hajnövesztő mutatványai bámulatra ragadják a néző közönséget, továbbá Suman a jeles lödömlő, Zinner Ferencz erőművész és a Picard család s művészet azon fokán állanak, hogy méltó elismerést érdemelnek, végre a balletmester, kinek művészies táncza megérdemli a dícséretet. Mint halljuk, a társulat még rövid ideig tartózkodik városunkban, felhívjuk ezen előadásokra közönségünk figyelmét.

— **Hasznos madarak és állatok védelme.** A földmívelésügyi miniszter a mezőgazdaságra hasznos állatok oltalmazása érdekében az összes törvényhatóságok meg hallgatása után a belügyi és kereskedelmi miniszterekkel egyetértéssel szigorú rendeletet bocsátott ki, felsorolván

ebben azon emlősök és madarak neveit, a melyek eszentul védelemben részesítendők. A rendeletet egész terjedelmében közli a vármegye alispánja a megye hivatalos lapjában, gazdáink, a kik érdeklődnek a rendeletben foglaltak iránt, a községi előjáróságoknál a városi hatóságnál nyerhetnek e felől részletes tájékoztatást. A rendelet különben valamennyi községben a szokásos módon ki fog hirdettetni, annak határozmányaira a mezőtúri személyzet külön kioktatandó, s a határozmányok megtartásának ellenőrzése az erdőőri és utfontartási személyzetnek is kötelességévé tétetik.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét „Kristály” Szt.-Lukács-fürdői hegyi forrás hirdetésére.

— **Általánosan elismerik** úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált: c s i l l a g j e g y ü répamagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánzótt hasonló védjeggyel, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner féle magok tehát feltűnően magasabb hozást adnak, mint másféle cselokszemek, ha magzükségletüket mindig Mauthner féle magokkal fedozik.

Barnum tigrise.

Megesett, hogy a szegedi zsidó egyházi összekülönbözött a hitközséggel. azért elbocsátották az állásából. Próbálkozott szegény mindenféle foglalkozással, de nem jutott semmihez. Végre is kiment Amerikába. hátha ott a dollárok hazájában megbecsülik. Eleintön éhezett, irigy szemekkel nézte a vendéglőben étkezőket, majd elgémberedett tagokkal eljutott egy óriási tórra, ahol még egy óriásabb czirkusz állott, a Barnumék.

És itt kezdődik az egyházi szerencsése, aminek története a napokban mesélte el Szegeden egyik ismerősének.

— Neki támaszkodtam, egymond egy oszlopnak, hogy el ne dőljek s úgy bámultam az emberekre, akik a czirkuszba mentek.

Egyszerre megszólított valaki németül:

— Miért áll itt?

— Hogy miért állok itt? . . .

— Igen.

— Há miért ne állnék?

— Nem akar valami keresetet?

— Miért ne akarnék?

Mentem utána. Egy irodába vezetett egy kopasz úr elé, aki a tulajdonosa volt a czirkusznak. A kopasz úr mindjárt előadta, hogy felfogad jó fizetéssel. Három dollárt ad egy hétre.

— Es mit kell azért csinálnom?

A kopasz nevelt.

— Nézzo! Az én kiállításomnak van egy produkciója. A tigris egy ketrecben jelenik meg az oroszlánnal. A tigris most megdögött, hát maga belebukik a tigrisbőrbe és az emberek azt fogják hinni, hogy maga a tigris.

Majd elájultam ijedtemben.

— De kér-m, hátha megesz az oroszlán? — mondtam fogvaczogva.

— Az oroszlán nem bántja, az szelidített oroszlán. Be van tanítva. Csak hidegvér. Arra kell vigyázni, hogy mindig szembe nézzen az oroszlánnal és morogjon.

Szörnyen megijedtem. Vak kétségbeesés vett erőt rajtam, de már nem volt időm a gondolkodásra, mert a szolgák megragadták s belebujtatták a tigrisbőrbe.

Már csak fél ember voltam. Nem azért, mert rám adták a tigrisbőrt, hanem a félelemlől. Két vasbotos ember bezipelt a ketrecbe. En a tigrisbőrben berzasztól remegtem. A legrémesebb gondolatok jártak a fejemben. Ha széttep az oroszlán! Mi lesz akkor? Mi lesz a feleségemmel s a két gyermekemmel? Azután eszembe jutott, hogy nincs mitől félnem, hiszen az oroszlán meg van szelidítve. De ha meg talál vadulni? Folyton imádkoztam. Egyszerre hallom, a mint a közönség ordít:

— Hurrah, Hurrah!

Es mellé még szembe is kellett nézmem a bestiával. De azután gondoltam: Jó az isten, ha Dánielt megvédte az oroszlánok barlangjában, nem hagy el engemet sem.

A kényelmetlen tigrisbőrben beléptem az oroszlán-ketrecbe. Behunytam a szemem és vártam, hogy no most — most fal fel a bösz oroszlán. — Elmúlt egy fél perc, elmúlt egy egész perc, két perc . . . A nagy félelmet már nem tudtam eltitkolni s önként szakadt ki a koblomból az ima:

— Sema Jiszroel . . .

Es akkor egy olyan dolog történt, a mit sosem fogok elfelejteni . . . Az oroszlán is meg szólalt és folytatta, a hol én elhagytam:

— Adonáj elajkéné, Adonáj echod . . .

Az oroszlán is zsidó volt.

C S A R N O K.

A falat kenyér.

(Idegen eszme után.)

Lucien vicomte épp tengeri fürdőjében időzött, mikor tudomására jutott, hogy Francziország és Német ország közt kiütött a háború. A franczi arisztokrácia akkor tömegesen sorakozott a harci zászló alá és így Lucien vicomte is beállt egy ezredbe közkatonának.

Az ezredet, melyben Lucien szolgált, csakhamar mozgósították és így a vicomte is néhány nap mulva a német határ felé szemben állott az ellenséggel. Eleinte azonban nem voltak összeküldések, csatározások és a két ellenfél inkább várakozó álláspontra helyezkedett.

Lucien a semmittevés napjaiban módfelett unakozott. Egész nap egyebet sem tett, mint dohányzott. Ez volt az egyetlen szórakozása.

Enni sem tudott. Az ő, a „Restaurant anglais”-ban elkényeztetett gyomra nem szokta meg a komisz kenyeret.

A vicomte épp most is nagynehezen rágott egy darab száraz komiszkenyeret, de végre nem bírta k tovább és eldobta. Azzal sarkon fordult és odébb ment.

Kis idő mulva azonban visszajött és legnagyobb meglepetésére egy közlegényt látott, a ki a száraz kenyerét nagy étvágygyal, valódi élvezettel ropogtatta fogai közt. A vicomte először elbámult ezen a szokatlan látványon; nem bírta felfogni: hogy eheti valaki ilyen farkas étvágygyal azt a száraz kenyeret, a mit ő az imént a sárba dobott. Arisztokrata léteére ugyan irtózott a néptől, de ez a szokatlan látvány annyira megkapta, hogy megszólította a közkatonát:

— Mit rágsz ezen a komisz-kenyeren, bajtárs?

— Oh, vicomte ur, az olyan jó és én olyan éhes vagyok.

— Ha éhes vagy, egyél legalább egy darab tiszta kenyeret, szolt a vicomte és táskájába nyulva egy darabot adott az övéből.

— Köszönöm vicomte ur, felelt a közlegény, miközben a nagy örömtől eltorzult arccal bámult a kenyérre, majd hirtelen mohó étvágygyal néhány pillanat alatt felfalta.

— Mi a neved? — kérdezte a vicomte.

— Viktor, felelt a közlegény, ki a vicomte szokatlan érdeklődéséből fölbátoritva belekezdett élettörténetének elbeszélésébe.

— Öt éves koromban árvaságra jutottam és szülő falum egy kosárfonóhoz adott ellátásba. A kosárfonóné vén asszony volt, nagyon házasártos és nagyon fősvény. Tizennyolcz éves koromig maradtam nála, ezalatt az idő alatt több verést kaptam, mint ennivalót. Az Isten pedig oly étvágygyal áldott, vagy jobban mondva: vert meg, mint más három embert. Később a katonaságnál sem igen jutottam zsíros falatokhoz és éri-e ön, mit jelent ez, vicomte ur: én egész életemben egyszer sem laktam jól.

A vicomte, ki alapjában véve ritka jószívű volt, meghatótan ígérte meg Victornak, hogy a neki osztott proviantusból, a mit úgy sem tudott elfogyasztani, jó részt juttat neki.

Aztán cognackal kínálta meg és nemsokára mint jóbarátok váltak el.

. . . . . Ugyanaz éjjel az előőrsök hirtelen felbámolták az alvó franczia katonákat.

— A poroszok ránk türetek! — kiáltották.

Lucien századából nyolcz embert akartak a kocsisánczokhoz küldeni. A vicomte is köztük volt. Epp fel akarták kelteni, mikor Viktor, ki a hirtelen zajra felébredt, észrevette az édesdeden szunnyadó vicomte-ot. Már-már felkeltették, de ekkor Viktor így szolt:

— Hagyjátok csak ez egy jó pajtásom! Majd én megyek helyötte.

Néhány perc mulva a katonák visszatértek egyik közülük így szolt:

— Visszavertük a poroszokat. Csak a szegény Viktor esett el.

Ebben a perczben ébredt fel a vicomte és tudta meg, hogy egy falat kenyérnek köszönheti az életét.

. . . . . Vagy öt évvel rá egy enyhe téli éjszakán Lucien vicomte Clincholle marquisal a klubból jött ki.

— Nem gondolja, marquis, talán gyalog mehetnék haza?!

Es hazaküldte kocsiját. Kovással rá egy darab száraz kenyeret látott a piszkos hóban feküdni. Felvette, tiszta selyemkendőjével letisztította és egy padra tette. A marquis csodálkozva nézett rá.

— Vannak emberek, a kik ezt nálunk jobban érdemlik meg — szolt a vicomte.

A marquis nem értette meg a vicomte-ot, de nem faggatta őt tovább, hanem miud a ketten szótlanul tovább sétáltak a holdfényes boulevardon.

Szarvas Béla.

H I R D E T É S E K.

A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.

M. K. ECYETEM VECYTANI INTÉZETE

KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HECYIFORRAS

IGENTISZTA BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ FÜSZERKERESKEDESEKBE VENECLÖKBE ÉS MINDEN VASUTI ETKEZŐ KOCSIBAN.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

H I R D E T É S.

Több évi budapesti orvosi gyakorlat után Szarvasra, szülő városomba vissza tértem és itt az orvosi gyakorlatot tovább fogom folytatni. Szarvas, 1901. május 4-én.

Dr. Pálffy Ignác orvos.

Lakásom: Kossuth utca Brengartner féle házában. Rendel: délelőtt és délután.

H I R D E T É S.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint az évtizedek óta fenálló **pék üzletemet** özvegy Pál Istvánné, házába helyeztem át.

Midőn ezt a tisztelt vevőim tudomására hozom nem mulaszthatom el, hogy a multban tapasztalt becses pártfogásukért köszönetet ne mondjak, egyuttal becses támogatásukat továbbra is kérve

Kiváló tisztelettel:
POLLÁK KÁROLY,
pékmeister.

ASZFALT LEMEZEK

a tatarosi gyárból jutányos áron kapható.

Fülöp Henriknél Grim-féle házban.

Magyar Biztosítási Iroda

Budapest, VII. ker. Rózsa utca 35. sz. I. em. 15

Ezennel értesítjük a biztosító magyar közönséget, hogy Budapesten **"MAGYAR BIZTOSÍTÁSI IRODA"** czim alatt egy oly intézményt létesítettünk, mely a külföldi hasonló nagy vállalatok mintájára, hivatva lesz a biztosítási ügyekben útba igazítással szolgálni, teljesen díjmentesen tanácsot adni a közönség érdekeit a biztosító vállalatok előtt képviselni.

Irodánk elvállalja az új biztosítások felvételét, a legnagyobb kölcsönöket eszközli ki, eljár károk és perek esetén, nem megfelelő kötvényeket megfelelőekkel kicserél. Szóval mind azon ügyekben a közönség szolgálatára áll, a hol a bonyolult biztosítási ügyekben tanácsot, útmutatással szolgálhat.

Tekintve, hogy irodánk semminemű ügynökséggel összeköttetésben nem áll, (nem is téveszthető össze ügynökséggel) mindazon kedvezményeket és jutalmakat, melyeket biztosítások közvetítésénél társaságok az ügynököknek fizetni szoktak, mi a teleknek átengedjük.

Semminemű jutalékot vagy költséget fel nem számítunk. Mindazok, akik valamely társaság képviselőjét előnyös feltételek mellett óhajtják elvállalni, bizalommal forduljanak hozzánk.

Budapest, 1901. április hó 25-én.

Magyar Biztosítási Iroda

Budapest, VII. ker., Rózsa utca 35. sz. I. em. 15.

Ritka alkalmi vétel napernyőkben.

UNGÁR JÓNÁS

női és férfi divatárúháza B.Szarvason.

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy a nyári idényre tett személyes bevásárlásom alkalmával czikkeimet a legjobb és legolcsóbb forrásokból szereztem be és abban a helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó czikkből oly raktárt tartok, hogy a legkényesebb ízlést is kielégítsek.

Raktáron tartok:

valódi karlsbadi férfi női és gyermek czipőket

férfi és fiú Szalma és Nemez kalapokat, valódi pécsi és prágai bőrkezyűket, selyem és czérna kezyűket.

Nagy választék kész női Blousokban, selyem, szatin és batiztblól.

Női szalma kalap formákban, divatos kivitelben.

Női és férfi nyakkendő ujdonságokban.

Férfi ingekben Pigue batizst és Siffonból, a legjobb minőségű gallérokban és kézelőkben.

A t. vevő közönség pártfogását továbbra is kérve

Kiváló tisztelettel:
Ungár Jónás,
divatárú kereskedő.

Ritka alkalmi vétel napernyőkben.

Vas ágyak

C SERNAK ISTVÁN

ÉPÜLET ÉS MŰLAKATOS

sodrony ágybetét és vasbutor műhelye Szarvason

Gróf Csáky Albin utca 144. h. sz.

Készít minden e szakmába vágó munkát u. m. Épület vasalásokat, takaréktűzhelyeket, kovacsolt vasrácsokat sodronyágybetéteket, vasbutorokat, villamos csengő felszereléseket pontos és szakszerű kivitelbe.

Továbbá kész munkák kaphatók nagy választékban, valamint javítások gyorsan és pontosan a legjutányosabban elfogadtatnak.

Vas ágyak

Sírgöny czim: Nádházy Szarvason.

Alapított 1879 ik évben.

NÁDHÁZY JÁNOS TEMETKEZÉSI VÁLLALATA SZARVASON.

(Kórház utca 1260 házzám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érc és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármi módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók frttól fejjebb, ércoporsókat gyermekeknek 8 frttól fejjebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól fejjebb.

A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcsekélyebb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Temetés megrendelés esetén a gyászszoba behúzását és a gyászjelentés teljeseningyen adom.

Kiváló tisztelettel: **Nádházy János.**

Valamint érc koszoruk.

Nyomatott Dantzky Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1901.